

Jan Antonín Mager Vánoční příběh

Loni před Vánoce si moje manželka vypůjčila z městské knihovny mj. antologii vánočních povídek, mezi nimiž byl též příběh sepsaný Karlem Klostermannem s názvem „Vánoce pod sněhem“. Neváhal jsem si oživit děj tohoto působivého díla, které jsem četl již před mnoha desetiletími. V něm Klostermannův otec jako čerstvě graduovaný lékař, když trávil štědrý večer ve sklářské rodině Abelů na Hůrce (Hurkenthal), byl požádán, aby ošetřil těžce zraněného Seppla Mayera z Vysokých Lávek (Hohenstock). Dr. Klostermann bez prodlení odejel s vyslaným poslem za zraněným, na místě však již nemohl odvrátit ubožákovu smrt. Sněhová bouře jej následně uvěznila ve tmě zaváté usedlosti v přítomnosti zemřelého a jeho rodiny po dobu čtyř dnů, než jej Abelovi mohli z bílého zajetí vysvobodit.

Neměl jsem pochybnosti o reáliích této události. Spisovatelův otec Dr. Josef Klostermann byl rodinným přítelem Abelových, byl dokonce pohřben na Hůrce v jejich rodinné hrobce. Neznám však rok jeho promoce, tedy kdy se měl tento příběh stát. Protože vím, že se narodil v r. 1814, nemohlo to být před rokem 1835, na druhé straně ani po roce 1845, kdy již působil v hornorakouském Haagu. Dnes badatelsky jednoduchý úkol, když na internetu je možnost prohlížet digitalizované archivní materiály. Odpověď na hledanou otázku by měla vydat matrika zemřelých římsko-katolického farního úřadu v Hůrce z let 1834-1871 se zápisy pro celou farnost.* K mému údivu však v letech 1834-1848 tato kniha žádný zápis úmrtí v důsledku úrazu neobsahuje.**

Nemělo mne to ale překvapit, vždyť již pátráním po reáliích Klostermannovy povídky „Bílý samum“ jsem dospěl k závěru, že příběh se neudál v uváděném místě a čase.*** Tím, že spisovatel svá díla zasadil do konkrétních míst a nechal v nich jednat i skutečně existující osoby, jako v případě „Vánoc pod sněhem“, sugestivně přesvědčuje čtenáře o autentičnosti příběhů. Okolnost, že v hůrecké farnosti v době, v níž Dr. Josef Klostermann zahajoval svou medicínskou praxi, neztratila žádná rodina svého živitele v důsledku úrazu, bylo pro mne ve vánočním čase jedno z příjemných zjištění. Karel Klostermann byl vynikající beletrista, jeho díla však nejsou literaturou faktu.

* Státní oblastní archiv v Plzni, sbírka matrik, Fara Hůrka 6.

** V této době jediný zápis úmrtí v důsledku působení vnějších příčin je z prosince 1844, kdy umrl ve svých 28 letech sklář Josef Weber z Nové Hůrky.

*** Jan Antonín Mager: Do třetice o Klostermannově povídce Bílý samum.

In: Pavel Fencel - Jan Antonín Mager: Příběhy z Plání. Prachatic 2008, s. 37-42.

Hana Skočková Sňatek potomků slavných na Královských Vinohradech: Cyril Purkyně a Berta Feistmantel

Ve třetí procházce po pražských matrikách představím zápis, dotýkající se jednoho z potomků věhlasného vědce Jana Evangelisty Purkyně (1787-1869), nalezený v matrikách kostela sv. Ludmily na Vinohradech. Jeho mladším synem byl významný malíř Karel Purkyně (1834-1868), který měl s Marií roz. Wiedermannovou tři děti: Jana (1860-1909), Cyrila (1862-1937, viz zápis níže) a Růženu (1864-1950), provdanou Pokornou (viz RR 2 - 2009).

RTDr. et RNDr. h. c. **Cyril Purkyně** (*27. července 1862, † 5. dubna 1937) je znám jako přední přírodovědec své doby, geolog a geomorfolog, budovatel a první ředitel Státního geologického ústavu (v letech 1919 - 1934) v Praze. Po univerzitním studiu přírodních věd nastoupil na ČVUT jako asistent profesora Dr. Otokara Feistmantela, s jehož dcerou se v červenci roku 1894 oženil. Na ČVUT pak působil jako profesor geologie a mineralogie, řada zkamenělin rostlinného i živočišného původu je po něm pojmenována. Také jeho stejnojmenný syn - JUDr. Cyril Purkyně (*14. 6. 1895, † 6. 2. 1963) - ač právník, byl významným entomologem. Zpracovával celosvětově čeled' brouků nosatců. Od r. 1949 do r. 1959 zastával funkci ředitele pražské Zoologické zahrady.

VIN O3 – O – 1891 – 1899 (kostel sv. Ludmily), fol. 342:

1894, 14. 7., Praha 8, Vinohr. 209

Ženich: Purkyně Cyril rytíř, profesor na reál. školách v Karlíně, rodilý z Prahy, syn Karla Purkyně rytíře, akademického malíře a Marie rod. Wiedermannové z Vratislavi. Kat. 32, svob.

Nevěsta: Feistmantel Berta nar. v Kalkutě v Indii (Madrasa Colége), dcera Dr. Otokara Feistmantela, profesora techniky v Praze a Berty Pichler z Prahy. Kat. 18, svob.

Svědkové Jan ryt. Purkyně, inženýr; Vinohrady, Vávrova 37, Rudolf Hüller, disponent f. Fr. Schmidt v Praze

*Ženich *27. 7. 1862 sv. Trojice, nevěsta *19. 12. 1875 dle k. l. z Calcuty.*

Rodokmen J. E. Purkyně zpracovaný PhDr. J. Psoťníčkovou je v RR on-line 2 – 2010:

http://rodopisna-revue-online.tode.cz/2-10_soubory/07_psoťnickova.pdf